

5. Liturgiesuggesties

Opening of preek

Genesis 41: 17 - 37

Een aardig verhaal dat bij het thema rampenpreventie past is dat van Jozef. Omdat het zo'n nadruk legt op preventie, in dit geval: voorbereid zijn op een ramp. En tegelijk onderstreept dat, ook al kan je zelf niets aan de natuurramp van de droogte doen, je kunt je er toch tegen wapenen. Wat ook duidelijk wordt, is dat Jozef weliswaar zegt dat Gods plan onwrikbaar vaststaat met betrekking tot de hongersnood, maar dat Jozef tegelijkertijd een plan ontvouwt om de dreigende hongersnood het hoofd te bieden. Net als in het Ninive van Jona, blijkt God wel degelijk open te staan voor verandering en vernieuwing. Het verhaal roept ons ook op om niet lijdzaam te gaan zitten afwachten. En zelfs de arrogante farao vraagt deze vreemdeling om het programma te leiden, vanwege zijn inzichten.

Psalm 93

De Heer is koning.
Hij is bekleed met het hoogste gezag,
met macht en majesteit.
De aarde staat nu onwankelbaar vast.
Heer, vast staat van oudsher uw troon,
u bent er vanaf het eerste begin.
De oceaan gaat tekeer,
onstuimig gaat hij tekeer;
onstuimig bruist de branding.
Maar machtiger dan de bulderende zee,
machtiger dan de aanstormende golven,
bent u Heer, hoog in de hemel.
Uw uitspraken blijven gelden;
uw huis is een heilige tempel
voor nu en altijd.

- *Uit: Groot Nieuws Bijbel* -

Liederen

Liedboek:	Psalm 18: 4 – 5
Hoop van alle volken:	Nr. 30 – Amen! (na de verkondiging)
	Nr. 76 In mijn gezang stroom ik tot God (na de geloofsbelijdenis)

Voorbede

Heer, U roept ons mensen kinderen bij naam,
spreekt ons aan
beroert ons hart,
maakt ons bekend wie U voor ons wilt zijn.
Heer, wij bidden U,
laat ons Uw stem verstaan
in het leven van alle dag,
in de keuzes die we moeten maken,
in het dienen van U
in het zorgen voor onszelf
en de ander.
Zo bidden wij U, Heer,
voor de vrouwen in Bangladesh,
vaak getroffen door de armoede
bedreigd door rampen en ziekten

achtergesteld en terzijde geschoven,
dat ze ervaren Uw kind te zijn,
genoemd bij hun diepste naam,
dat ze de vreugde en de liefde kennen
van geborgenheid bij U,
bij de gemeenschap, bij de mannen
in hun midden,
zodat ze mogen groeien in geloof,
hoop en de liefde,
gedragen door de gebeden,
gesterkt door daden van delen,
geven en ontvangen,
dichtbij en wereldwijd.
Zo bidden wij U tezamen...

- Door Arie Moolenaar -

Eredienst van de Kerk van Bangladesh

Liederen

Hoop van alle volken: Nummer 54 (Gij zijt mijn kracht, mijn toevlucht, mijn hoop)
Liedboek: Gezang 50: 4 - 5 - 9

Wees een hovenier

Wees een hovenier.
Graaf een greppel,
ploeter en zweet,
en keer de aarde ondersteboven.
Zoek de diepte
en geef de planten op tijd water.
Ga door met dit karwei.
Laat sprankelende beekjes stromen
en kweek heerlijke vruchten in overvloed.
Neem dit voedsel, deze drank
en breng het naar God,
als jouw blijk van verering.

- Uit: *Bron van Leven, Julian of Norwich (Engeland)* -

Kyrië-gebed

Omdat mensen
getroffen worden door rampen
ze huis en haard moeten verliezen
geliefden moeten betreuren
hun toekomst donker lijkt.
Heer, ontferm U.

Omdat mensen worden achtergesteld
vanwege geloof, sexe of huidskleur,
ze slachtoffer zijn van discriminatie
en angst van anderen.
Heer, ontferm U.

Omdat landen oorlog
verkiezen boven het zoeken naar vrede,
macht willen behouden
ten koste van onschuldige mensen,
kinderen hun toekomst verliezen.
Heer, ontferm U.

Omdat kerken verwickeld zijn
in de strijd om de waarheid,
de verdeeldheid in stand houden
en de eenheid vrezen.
Heer, ontferm U.

Omdat U mensen roept
te luisteren naar Uw Zoon,
Jezus Christus, de Heer,
zich te laten leiden door Uw Geest,
de gerechtigheid te zoeken,
de waarheid lief te hebben,
oetmoedig met U te wandelen.
Heer, ontferm U.

- Door Arie Moolenaar -

Voorbede

Heer, U roept ons mensen kinderen bij naam,
spreekt ons aan
beroert ons hart,
maakt ons bekend wie U voor ons wilt zijn.

Heer, wij bidden U,
laat ons Uw stem verstaan
in het leven van alle dag,
in de keuzes die we moeten maken,
in het dienen van U
in het zorgen voor onszelf
en de ander.

Zo bidden wij U, Heer,
voor de vrouwen in Bangladesh,
vaak getroffen door de armoede
bedreigd door rampen en ziekten
achtergesteld en terzijde geschoven,
dat ze ervaren Uw kind te zijn,
genoemd bij hun diepste naam,
dat ze de vreugde en de liefde kennen
van geborgenheid bij U,
bij de gemeenschap, bij de mannen
in hun midden,
zodat ze mogen groeien in geloof,
hoop en de liefde,
gedragen door de gebeden,
gesterkt door daden van delen,
geven en ontvangen,
dichtbij en wereldwijd.
Zo bidden wij U tezamen...

- Door Arie Moolenaar -

School-kerkviëring

Hieronder treft u suggesties aan als u samen met een of meerdere basisscholen een school-kerkviëring wilt organiseren. Hiervoor neemt u vroegtijdig contact op met de schoolleiding.

1. U biedt aan om op school iets te vertellen over de UST in Bangladesh die door Kerk in Actie wordt gesteund. Daarbij kunt u gebruik maken van deze projectmap.
Mocht u zelf niet in de gelegenheid zijn om dit te doen, dan kunt u de predikant of iemand van de kindernevendienst/zondagsschoolleiding vragen deze taak op zich te nemen.
2. Als u naar een school gaat, neemt u in ieder geval voor iedere groep een spaardoosje mee. Een aantal liederen die tijdens de viëring kunnen worden gezongen, staan op de cd Noodweer.
3. De lezing die in de school-kerkviëring centraal staat, is Exodus 9: 13-35. U vraagt op school of ze in de week voorafgaand aan de viëring aandacht willen besteden aan de voorafgaande verhalen: de situatie van de Israëlieten in Egypte en de roeping van Mozes.
4. U maakt afspraken over de bijdragen die de leerlingen aan de viëringen kunnen verlenen. Daarbij kunt u denken aan:
  - verzorgen van lezingen
  - lezen van teksten of gebeden
  - zingen van liederen
  - maken van tekeningen/schilderijen om in de kerk op te hangen

Bij het voorbereiden van de viering kunt u gebruik maken van/een keuze maken uit de volgende elementen:

Bijbelaccent

God stuurt Mozes naar de farao om hem te vragen Zijn volk te laten gaan. Zes plagen komen over Egypte, het volk lijdt eronder, maar dat is voor de farao niet belangrijk. Zijn macht is in het geding! Ook bij de zevende plaag, de allesverwoestende hagelstenen, krijgt hij ruimschoots de gelegenheid het tij te keren. Ook het volk wordt gewaarschuwd. En de mensen die luisteren, overleven. De farao moet erkennen dat hij onrechtvaardig is. Hij maakt een pas op de plaats en daardoor is de vernietiging niet compleet (vers 32). Maar als de hagel verdwijnt, vervalt hij weer in zijn oude gedrag.

Kyriëgebed

God, overal op aarde
gebeuren rampen.
Wilt u zijn bij mensen
die omkomen door het water
die sterven van de dorst.
Heer ontferm U

Wilt u zijn bij mensen
die zich nergens veilig voelen
omdat de storm raast
de vulkaan gromt
de aarde beeft.
Heer ontferm U

Wilt u zijn met mensen
die bang zijn voor het vuur
opzien tegen de dag
alleen zijn in de nacht.
Samen met alle mensen
roepen wij:
Heer ontferm U
Amen

In "Hoop van alle volken" staan Kyrië-liederen in verschillende talen, die afwisselend met deze Kyrië-gebeden gezongen kunnen worden.

Schriftlezing

Exodus 9: 13-35

De schriftlezing kan worden verzorgd door vier leerlingen uit de hogere groepen.

Een leerling is de verteller, de tweede leest wat God zegt, de derde leest wat de farao zegt en de vierde leest wat Mozes zegt.

Kies voor een vertaling die kinderen kunnen begrijpen, bijvoorbeeld uit de Groot Nieuws Bijbel.

Verhaal

Het volgende verhaal kunt u vertellen of voorlezen. Het kan ook vrij gemakkelijk uitgespeeld worden door een paar leerlingen uit de hogere groepen.

Luister je wel?

‘Heb jij gisteren die overstroming gezien op het jeugdjournaal?’

Joost knikt. ‘In Bangladesh hè? Je zag die huisjes zo instorten. Ze kunnen beter wat steviger huizen bouwen, dan hebben ze tenminste nog een huis als het water zakt. Nu hebben ze niets meer.’ ‘Moet je er wel geld voor hebben’, zegt Myrthe.

Joost haalt zijn schouders op. ‘Er zijn wel veel overstromingen de laatste tijd’, zegt hij dan. ‘Vorig jaar in Oost-Europa, in China, in Bangladesh. De ene ramp na de andere. En hier in Nederland regende het soms zo hard dat de straten blank kwamen te staan.’ ‘Dat komt doordat het klimaat verandert’, weet Myrthe. ‘En dat heeft weer te maken met de luchtvervuiling. Doordat we veel elektriciteit gebruiken en gas en benzine.’

‘Dus jij wil zeggen dat die rampen onze eigen schuld zijn?’ vraagt Joost. ‘Nou, niet helemaal’, zegt Myrthe. ‘Maar we zouden wel eens wat beter naar de aarde kunnen luisteren.’

Joost knikt afwezig en kijkt naar buiten. ‘Weer zo’n stortbui’, moppert hij. ‘Net nu we naar de bibliotheek willen. Weet je, ik vraag mijn moeder wel even, of ze ons met de auto brengt.’

‘Ja hallo’, zegt Myrthe. ‘Luister je eigenlijk wel naar wat ik zeg?’

U vraagt aan de kinderen: Hoe luister jij naar de aarde, waar let je op, wat laat je ervoor? Waarom vindt ze dat Joost niet goed luistert? Hoe zou jij dat doen?

Dankgebed

Dank U God, dat U naar ons luistert. Leer ons te luisteren naar elkaar. Geef ons de moed om de aarde te beheren zodat het een tuin wordt waar rampen ons niet raken. Amen

Liedsuggesties

Samen stil, uit: “Zitten of opstaan?”, deel 4, lied 1

Wij komen hier ter ere, uit: “Met andere woorden”, lied 14

Psalm 148: 3, 4, 6

Psalm 105: 1, 9, 10, 12

Een die op je past, uit: “Zitten of opstaan?”, deel 4, lied 8

Altijd vluchten, uit: “Met andere woorden”, lied 31

Tussen schaduw, tussen licht, uit: “Met andere woorden”, lied 30, vers 1 en 3

Liefde is weer durven dromen, uit: “Met andere woorden”, lied 26

Het lied van Gods naam, uit: “Geroepen om te zingen”, lied 236

Zolang er honger is en dorst, uit: “Geroepen om te zingen”, lied 177

Wij lopen en hopen, van: cd “Noodweer”

Het licht op je gezicht, van: cd “Noodweer”

Een ramp raakt ons allemaal, van: cd “Noodweer”

Liturgisch materiaal

Onderstaande liturgische materialen zijn te koop bij Kerk in Actie/ Brochureverkoop, Postbus 8504, 3503 RM Utrecht, tel. (030) 880 14 56 (bestellingen), fax (030) 880 14 57, e-mail: brochureverkoop@pkn.nl (zie ook bestelformulier in deze map)

Liedbundel *Hoop van alle volken – zingen met partnerkerken* Prijs: € 2,50

Deze liedbundel bevat meer dan honderd in het Nederlands vertaalde liederen van christenen uit Azië, Afrika, Latijns-Amerika en Europa. Naast de Nederlandse tekst en de muziek is van elk lied ook de herkomst en de oorspronkelijke tekst afgedrukt.

Liedbundel *Hoop van alle volken – begeleidingen en koorzettingen* Prijs: € 2,50

Deze bundel is een aanvulling op bovenstaand liedboek. Hierin zijn twintig reeds bestaande en 46 nieuw gecomponeerde bewerkingen opgenomen. Het gebruikte instrumentarium is eenvoudig: orgel, piano en/of gitaar, eventueel aangevuld met slagwerk of solo-instrumenten.

Cd *Hoop van alle volken* Prijs: € 2,50

Op de cd *Hoop van alle volken* staat een aantal liederen uit de gelijknamige bundel.